

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2005-2006

6 december 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het uitblijven van de tussentijdse rapportering aan de UNESCO over de Vlaamse toepassing van VN-resolutie 53/25	1
Vraag om uitleg van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de aandacht voor kinderrechten bij het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking	3

Waarnemend voorzitter: mevrouw Miet Smet, onder-voorzitter

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het uitblijven van de tussentijdse rapportering aan de UNESCO over de Vlaamse toepassing van VN-resolutie 53/25

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mijnheer de minister, op de website van de UNESCO staat dat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap verantwoordelijk is voor de tussentijdse rapportage over de Vlaamse verwezenlijkingen in het kader van het 'Decade for Culture of Peace and Non-violence', het Decennium van een cultuur voor vrede en geweldloosheid. Normaliter had dat rapport er voor 15 juni 2005 moeten zijn. Er moest minstens een stand van zaken zijn gegeven over het uitvoeren van VN-resolutie 53/25 van 19 november 1998.

De Vlaamse vredesbeweging heeft behoorlijk wat werk verricht voor dit initiatief en in dit dossier. Vooral dankzij haar inspanningen zijn er intussen al meer dan zeventig vredesgemeenten in Vlaanderen. Mijn vraag dateert al van begin oktober: naar aanleiding van de Vredesweek kan dat aantal groter zijn geworden. Er zijn dus heel wat vredesgemeenten in Vlaanderen. Sommige besturen volgen de resolutie in kwestie zeer nauwgezet en maken een en ander concreet in een gemeentelijk vredesbeleid.

Mijnheer de minister, uw kabinet heeft daarvan de bewijsstukken mogen ontvangen van Pax Christi Vlaanderen. Die documenten bestonden vooral uit ondertekende overeenkomsten van en met de gemeentebesturen. De verschillende Vlaamse vredesorganisaties beschouwen dit terecht als een uitgelezen kans om de burgers actief en gemotiveerd achter hun gemeentelijke vredesbeleid en een Vlaams vredesbeleid te krijgen. Ze hebben echter niets meer van u vernomen en vragen zich af wat uw administratie en kabinet met het werk van hun vrijwilligers hebben gedaan.

Eigenlijk is de kernvraag of u als minister daadwerkelijk bereid bent om actief deel te nemen aan het Vlaamse deel van dit VN-initiatief. Ik vraag me trouwens af of deze materie niet van voldoende groot belang is om door uw administratie te worden gevolgd. De mogelijkheid om de taak van het administratieve volgen van de vredesgemeenten over te nemen moet mijn inziens grondig worden overwogen. De informatie die op die wijze wordt verkregen, zou bovendien vanuit beleidsoogpunt zeer interessant kunnen zijn. Zo zou er immers snel vooruitgang kunnen worden geboekt op het vlak van een Vlaams vredesbeleid, ingebed in een internationale omgeving. De Vlaamse vredesgemeenten zouden daarbij als hefboom kunnen dienen voor een heus Vlaams vredesbeleid.

Mijnheer de minister, hebt u de beloofde tussentijdse rapportering wat de Vlaamse stand van zaken omtrent de VN-resolutie 53/25 en de Vlaamse vredesgemeenten betreft reeds aan de UNESCO overgemaakt? Zo niet, wat zijn de redenen hiervoor? Bent u dat vooralsnog van plan? Welke timing houdt u daarbij voor ogen? Bent u als minister bereid om actief deel te nemen aan dit Vlaamse onderdeel van het internationale initiatief 'Decade for Culture of Peace and Non-violence' van de Verenigde Naties? Dit kan bijvoorbeeld door de documenten van de vredesbeweging in naam van Vlaanderen te bezorgen aan de UNESCO. Bent u bereid om de taak van het volgen van de vredesgemeenten, die de vredesbeweging vrijwillig op zich heeft genomen, over te hevelen naar uw eigen administratie? Zo ja, wat zou de voor te stellen timing kunnen zijn?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik sluit me uit principe aan bij deze vraag. Vlaanderen heeft een traditie van pacifisme. Door ons aan te sluiten bij de beweging van de gemeenten, hebben we een kans om dat ook voor het internationale voetlicht te brengen.

Onlangs was ik in Guyana, in Georgetown. Tot mijn zeer aangename verbazing zag ik daar de stad Ieper vermeld op een zuil met namen van gemeenten die iets doen in het kader van een vredesinitiatief. Ieper heeft immers een reputatie hoog te houden, als we

denken aan de Eerste Wereldoorlog en de consequenties daarvan.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, ik dank de vraagstellers voor hun niet aflatende terechte belangstelling voor de vredesproblematiek. Er bestaat wat verwarring in deze zaak. Hopelijk kunnen we opheldering verschaffen voor de toekomst.

De UNESCO is het leidende VN-agentschap voor het internationale decennium voor de promotie van de vredescultuur en tegen het geweld, dat loopt van 2001 tot 2010. De UNESCO was belast met het opstellen van een tussentijds rapport, dat tot doel had de bijdragen van de verscheidene partners aan het decennium te evalueren en gezamenlijke acties voor de volgende 5 jaar voor te stellen. Mijnheer Roegiers, bijdragen aan dat rapport konden tot 15 maart aan de UNESCO worden doorgegeven, en niet tot 15 juni, zoals u in uw vraag stelde. Op de website van de UNESCO stond uitdrukkelijk vermeld dat informatie die later zou worden bezorgd niet meer in aanmerking kan worden genomen.

Van Pax Christi heeft de administratie inderdaad een bundel documenten gekregen, met daarin informatie die werd opgevraagd bij de gemeenten. Dat is zeer verdienstelijk werk geweest. Het was echter geen inhoudelijk rapport, terwijl de UNESCO een echt rapport had gevraagd. Het was een samenvoeging van brieven van gemeentebesturen en colleges van burgemeester en schepenen. De informatie beantwoordde dus niet aan de inhoudelijke en vormelijke vragen van de UNESCO en het document was niet in de vereiste taal opgesteld, want er moet een rapport worden gemaakt in het Engels of het Frans. De deadline was verstreken en er was geen rapport.

Mijn administratie is natuurlijk bereid documenten door te sturen en mee te zoeken naar de beste formulering. Ze heeft aan Pax Christi voorgesteld om afspraken te maken over de wijze waarop documenten naar de UNESCO worden gestuurd en over de taal waarin het document wordt opgesteld. De administratie heeft dit aanbod per e-mail naar Pax Christi gestuurd. Er is geen reactie op gekomen, maar het aanbod blijft geldig.

Uiteraard kan de administratie niet zelf het rapport maken. In artikel 4 van de VN-resolutie staat: 'Calls upon the relevant United Nations bodies, in

particular the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation and the United Nations Children's Fund, and invites non-governmental organizations, religious bodies and groups, educational institutions, artist and the media actively to support the Decade for the benefit of every child of the world.'

Het is dus geen appel aan de officiële regering, maar een oproep aan niet-gouvernementele organisaties en religieuze organisaties zoals Pax Christi, die dat vrijwillig op zich hebben genomen. Niet-gouvernementele organisaties worden opgeroepen om op een actieve manier het decennium te ondersteunen.

Door de vredesgemeenten heeft Pax Christi deze taak ter harte genomen. Ik heb niet de intentie om de rapportering over de vredesgemeenten en andere acties met betrekking tot de uitvoering van de VN-resolutie 53/25 aan mijn administratie toe te vertrouwen. Ik kan dat ook niet doen, want het is een appel aan de niet-gouvernementele organisaties. Mijn administratie is wel bereid de organisaties met raad en daad bij te staan, maar dan moet wel een vorm van rapportering voorliggen, waarna de administratie voorstellen kan formuleren om het rapport bij te schaven.

De deadline was 15 maart. Er is heel verdienstelijk werk geleverd. Tijdens de zestigste zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York op 19 augustus werd het rapport meegeleed. De organisatie heeft alles zelf moeten verwerken en een rapport samengesteld.

De deadline was jammer genoeg verstreken, maar ik neem aan dat er in het kader van het decennium nog andere rapporten zullen moeten worden opgesteld. De administratie wil zeker met raad en daad bijstand verlenen. We kunnen, indien gevraagd, ook het rapport doorsturen, maar het is ook een sterk statement als de organisatie tot wie de oproep is gericht, dat zelf doet.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister, u hebt het misverstand uit de wereld geholpen. Ik zal dat ook overmaken aan de mensen van Pax Christi. Er was inderdaad enige frustratie ontstaan, maar het ging duidelijk om een misverstand. Ik zal uw reactie ook verdedigen bij de mensen van Pax Christi.

Het verheugt me dat uw administratie bereid is mee te zoeken naar een goede formule. Het is een beetje vreemd dat de administratie dat per e-mail heeft laten weten aan Pax Christi, maar dat er geen reactie op is gekomen. Mijnheer de minister, het zou goed zijn dat u zelf aan Pax Christi het aanbod meedeelt. Ik vind het een mooi aanbod, dat bijdraagt tot het wegwerken van het misverstand.

Een organisatie als Pax Christi beschikt uiteraard niet over tientallen medewerkers die beslagen zijn in het opmaken van rapporten voor internationale organisaties. Ik stel voor dat de administratie en Pax Christi rond de tafel zitten om na te gaan hoe de resolutie in de toekomst het best wordt opgevolgd.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Roegiers, u doet een goede suggestie.

Ik was de afgelopen dagen op zending in Pakistan, dus ik heb het dossier nog niet kunnen bekijken, maar er is wel een aanbod gedaan om in de toekomst af te spreken hoe de documenten het best kunnen worden opgesteld. De administratie heeft ook gezegd dat informatie waarover zij beschikt aan Pax Christi zal worden bezorgd. Ik zal een brief sturen om dit aanbod te bevestigen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de aandacht voor kinderrechten bij het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, 15 jaar geleden zetten 130 landen in New York hun handtekening onder het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. Ondertussen zijn het er wereldwijd ongeveer 200 geworden. De VS en Somalië zijn daar niet bij.

Eind vorig jaar hield Plan België, beter bekend onder de vroegere benaming 'Foster Parents Plan', in Brus-

sel een conferentie om de overheid erop te wijzen dat kinderrechten en ontwikkelingssamenwerking onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Kinderen zijn belangrijke deelnemers aan het ontwikkelingsproces. Ze moeten gestimuleerd worden om hun noden en rechten te verwoorden. Ze zijn zelfs uitstekende actoren om gedragingen binnen hun gemeenschap te veranderen, zo bleek uit de conferentie.

Participeren kan men best jong leren, en daarom wil Plan België kinderen en jongeren vanaf het begin bij alle projecten betrekken. De praktijk heeft uitgewezen dat een dergelijke aanpak echt werkt. Op basis van deze bevindingen en visie formuleerde de conferentie beleidsaanbevelingen voor alle overheden die onder andere actief met ontwikkelingssamenwerking bezig zijn. Het bevorderen van participatie van kinderen en jongeren bij ontwikkelingsprojecten kan een bijdrage leveren tot de persoonlijke ontwikkeling van het kind en tot de ontwikkeling van de samenleving waarin de internationale gemeenschap via ontwikkelingssamenwerking investeert.

Mijnheer de minister, hoe staat u ten aanzien van de beleidsaanbevelingen van de Planconferentie van vorig jaar? In welke mate houdt u rekening met de aanbevelingen? Op welke manier hebt u de aanbevelingen omgezet in concrete beleidsmaatregelen?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de vragen van mevrouw Hoebeke. Mijnheer de minister, vorige week hebben we het tijdens het vragenuurtje al gehad over ontwikkelingssamenwerking, aids en het feit dat er in Centraal en Zuidelijk Afrika tengevolge van aids meer dan 15 miljoen weeskinderen zijn. Dat is een ontzettend grote groep. Zij moet in eerste instantie via ontwikkelingssamenwerking worden geholpen.

Mevrouw Hoebeke, ik heb de besluiten van de Planconferentie niet gezien. U hebt ze wel in het kort naar voren gebracht. We mogen de geboden kansen niet links laten liggen. Ik kan me voorstellen dat we daar bij ontwikkelingssamenwerking al bijzondere aandacht aan besteden.

Mijnheer de minister, het is geen slechte zaak om dit punt langs deze weg op te volgen. Wat is op dit moment de stand van zaken, en wat kunnen we in de toekomst nog verbeteren?

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ook ik sluit me zeer graag aan bij de vraag van mevrouw Hoebeke. Ik verwijs naar een discussie die we op 5 juli 2005 in deze commissie hebben gevoerd naar aanleiding van een gedachtewisseling over het verslag van de regering met betrekking tot de naleving van het kinderrechtenverdrag in de landen waarmee de Vlaamse Gemeenschap een decretaal goedgekeurd samenwerkingsakkoord heeft afgesloten.

Mijnheer de minister, we hebben toen ook verwezen naar samenkomsten waar over de positie en de mogelijkheden van Vlaanderen inzake ontwikkelingssamenwerking werd gehandeld. U hebt toen gezegd dat u de zaak goed in het oog zou houden. Hoe zit het met de verdere opvolging met betrekking tot uw intenties ten aanzien van kinderen, die u als lid van de regering waarschijnlijk ook hebt overgemaakt in de intentienota van de september? Het is goed dat niet enkel ngo's de kinderrechten op de agenda zetten, maar dat het punt ook structureel wordt opgenomen.

Ik heb er uw beleidsbrief niet op nagelezen. De besprekingen daarover zijn al achter de rug. Wordt daarin ook aandacht besteed aan de kinderrechten?

Zes van de acht Milleniumdoelstellingen hebben betrekking op kinderen. Onderneemt u volgend jaar acties wat dat betreft?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, het is vandaag Sinterklaas. Ik las vanmorgen in de krant dat we hier meer uitgeven aan geschenken dan in heel Afrika en het Zuiden samen. Dat geeft de verhouding weer.

Ik sluit me aan bij deze vraag. Er is niet alleen miserie. Als alles institutioneel geregeld zal zijn, zullen we vooral op het vlak van onderwijs veel kunnen doen. Opvoeding en onderwijs horen bij de millenniumdoelstellingen. Daar kan Vlaanderen veel aan doen, bijvoorbeeld via diverse onderwijsprojecten van de VVOB. Voor de toekomst en via onze expertise kunnen we een bijdrage leveren aan de kinderrechten en de navolging ervan in de wereld.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, de conferentie waarvan sprake, is de studiedag die plaatsvond op 18 november 2004 in het Egmontpaleis met als thema kinderrechten en ontwikkelingssamenwerking. Die studiedag werd mede georganiseerd door Plan België en Unicef België. Het rapport van die studiedag werd nog niet besproken op de reflectiewerkgroep kinderrechten: tot op heden heeft Plan België niet gevraagd om het rapport op de agenda van de reflectiegroep te plaatsen.

Plan België is één van de 27 NGO's die deel uitmaken van de Kinderrechtencoalitie en die maakt op haar beurt zelf deel uit van de reflectiegroep kinderrechten waar thema's inzake kinderen aan bod komen. De aanspreekpunten kinderrechten van de verschillende betrokken administraties van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap nemen ook deel aan die reflectiegroep kinderrechten. Zodra de initiatiefnemer van de studiedag dit punt op de agenda zal plaatsen, kan elke administratie voor wat haar bevoegdheidsdomeinen betreft, kennis krijgen van de aanbevelingen.

We houden vanzelfsprekend rekening met aanbevelingen. Ik zeg niet dat alle aanbevelingen per definitie worden overgenomen, maar ze worden ernstig genomen en betrokken bij het beleid. De betrokken Vlaamse administraties verstrekken daarover hun advies. De aanbevelingen, of een aantal ervan, komen aan bod in het Vlaams Actieplan Kinderrechten. Zo heeft het middenveld van kinderrechten en jeugdorganisaties, waaronder de Kinderrechtencoalitie Vlaanderen, actief meegewerkt aan het tweede Vlaams jeugdbeleidsplan. Dat is een overkoepelende bevoegdheid van minister Anciaux en zal tegen het einde van dit jaar aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring worden voorgelegd en vervolgens in het Vlaams Parlement meegedeeld. Ik neem aan dat dit ook weer voorwerp van bespreking zal worden, mevrouw Merckx, zoals dat gebeurde op 5 juli. Ik herinner me dat we op uw vraag een goede bespreking hebben gehouden net voor het reces. U hebt daar terecht op aangedrongen, anders wordt het veronachtzaamd en misschien uitgesteld en zou de gelegenheid onvoldoende aandacht krijgen.

Het jeugdbeleidsplan van minister Anciaux zal in december door de ministerraad worden besproken. Vanuit de bevoegdheid Ontwikkelingssamenwerking wordt logischerwijze ruimte gemaakt voor de zorg om de rechten van de kinderen. Het beleid richt zich vanzelfsprekend op de meest kwetsbare groepen in

de samenleving en kinderen behoren daartoe. Ik geef een aantal voorbeelden. Er is een project goedgekeurd door de Vlaamse Regering in 2004, gericht op de opvang en zorg voor 120 kinderen die direct of indirect slachtoffer zijn van aids, 20.000 euro telkens voor zes kinderen. Het project loopt in samenwerking met het Department of Housing van de provincie KwaZulu-Natal. In datzelfde jaar was er een project dat het recht wil verzekeren van kinderen die medeslachtoffer zijn van huiselijk geweld en van degenen die in aanraking komen met het gerecht, in de provincie Vrijstaat in samenwerking met het Department of Social Development. In de oproep 2006 die zopas is gelanceerd voor de projecten ontwikkelingseducatie, wordt ook expliciet verwezen naar de kinderrechten als één van de thema's naast de andere thema's zoals de rol van de privé-sector in ontwikkelingssamenwerking, maatschappelijk verantwoord ondernemen en eerlijke handel.

Het is evident dat we daar in het brede beleid van ontwikkelingssamenwerking aandacht voor hebben. In Mozambique is de samenwerking volledig gericht op volksgezondheid, wat erop neerkomt dat we meewerken aan het bestrijden van aids en malaria. Het gaat om programma's die gericht zijn op preventie en behandeling. De preventie is in de eerste plaats gericht op moeders, waarbij ze via tekeningen worden geïnformeerd zodat ze weten wat ze moeten doen voor kinderen die van bij de geboorte zouden zijn gecontamineerd of die riskeren te worden besmet.

De overheid van Mozambique werkt op drie grote lijnen: infrastructuur, onderwijs en gezondheid. In Zuid-Afrika hebben we een strategie voor 5 jaar uitgewerkt die gericht is op drie provincies. Daar zijn het telkens de sectoren die worden aangebracht door de Zuid-Afrikaanse overheid. We werken niet meer met projecten, maar we vragen hen prioriteiten. Die komen in samenspraak tot stand. Aidsprojecten maken daar ook deel van uit in één van de provincies. Alle programma's komen ook kinderen ten goede, bijvoorbeeld capaciteitsopbouw of verbetering van de levensstandaard.

Ik kan niet antwoorden namens mijn collega's, maar ik neem aan dat er ook in de departementen Onderwijs, Cultuur en Jeugd dergelijke internationale programma's zijn. De acties die we ondernemen vanuit noodhulp zorgen er heel vaak voor dat kinderen worden gered, bijvoorbeeld bij hongersnood of rampen. Het geld dat wij ter beschikking stellen, komt steeds

terecht bij moeders met kinderen, die vaak de eerste slachtoffers zijn.

Dit is evenzeer het geval bij solidariteitsacties die we organiseren bijvoorbeeld naar aanleiding van de tsunami en de aardbeving in Pakistan. Ik heb de kampen bezocht, ook daar zijn de kinderen vaak de eerste slachtoffers. We kunnen daar bijdragen leveren via het Rode Kruis Vlaanderen en Artsen Zonder Grenzen. Ze zorgen voor overlevingskits, huisvesting en medische hulp. Het zijn vooral kinderen die daar worden behandeld in vaak penibele omstandigheden. Dat gebeurt – om het zo te zeggen – buiten het beleid om. Het zijn noodhulpacties.

Ik hoop dat we in samenspraak met het middenveld voor voldoende solidariteit kunnen zorgen. Minister Vandenbroucke en ik hebben een bericht gestuurd aan alle onderwijsinstellingen met een oproep tot medewerking aan de actie voor Pakistan. Samen met minister Anciaux heb ik een brief geschreven aan alle jeugdraden met de vraag tot medewerking, en samen met minister Keulen heb ik een brief geschreven aan alle gemeentebesturen. We richten ons nu op Pakistan, maar in het algemeen is een dak boven het hoofd hebben van fundamenteel belang. Daklozen zijn immers de eerste slachtoffers van longontsteking en aanverwante aandoeningen.

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik zal er bij Plan België op aandringen dat de aanbevelingen terechtkomen waar ze nuttig kunnen zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
